

Wetenschap

plus

Die houtkachels zijn smeerpipen, maar zo'n vuurtje heeft enorme aantrekkingskracht op me

De week in wetenschap

Houtkachels zijn fijnstofbommen, maar ook razend populair. Waarom staren we toch zo graag in een vuurtje?

Door: Tonie Mudde 16 maart 2018, 14:10

Ze zien er zo vredig uit, maar ondertussen. Smeerpipen zijn het, die houtkachels en open haarden. Deze week kreeg staatssecretaris Sientje van Veldhoven (Infrastructuur en Waterstaat) het dringende advies om de aanschaf en het gebruik ervan te ontmoedigen. De brief is ondertekend door onder meer gemeentes, het RIVM en het Longfonds.

Houtkachels zijn slecht voor het milieu en slecht voor de gezondheid. Toch wordt er flink wat afgestookt: 13 procent van de huishoudens heeft een installatie om hout te stoken, en dat aandeel zal naar verwachting verder groeien. Een reportage in de Volkskrant schetste deze

week [hoe zelfs in een ecowijk de schoorstenen uit de daken schieten](#). Zelf ben ik ook zo'n vreemde vogel met zonnepanelen én een houtkachel. Voor de warmte hoeft dat niet, de centrale verwarming werkt beter en schoner. Toch blijft zo'n vuurtje een enorme aantrekkingskracht op me houden. Zou het een oerdrift zijn?

Vuur was cruciaal voor de ontwikkeling van de mens. Het gaf ons controle over onze omgeving, door wilde beesten af te schrikken, door grond geschikt te maken voor landbouw, door licht in de duisternis te brengen. De komst van het vuur speelde zelfs een rol bij de manier waarop we met elkaar praten en van elkaar leren, beschrijft Polly Weisner in het wetenschappelijk tijdschrift PNAS. Deze antropologe nam gesprekken op van Afrikaanse jager/verzamelaars. Overdag gaat het vooral over dagelijkse werkzaamheden en roddels. Maar 's avonds, bij het kampvuur, beginnen mensen verhalen te vertellen, soms over gebeurtenissen die wel drie generaties teruggaan. Weisner schrijft hoe vuur de context schiep om elkaar beter te begrijpen, om banden te smeden tussen groepen en kennis en cultuur over te dragen. Niet zo gek dus dat mensen ook nu nog van een kampvuurtje houden.

Frank Verhoef zit bij zijn houtkachel thuis in Zutphen. © Freek van den Bergh / de Volkskrant

Een ander Amerikaans onderzoek, in Evolutionary Psychology, laat zien hoe de bloeddruk daalt als we naar een haardvuur staren. Positief nieuws voor de houtkachelhaters is dat dit kalmerende effect al intrad bij het kijken van een video van een vuurtje. Misschien toch een aardig surrogaat voor liefhebbers van een vuurtje die geven om het klimaat en de longen van hun burens. Moet het wel een kwalitatief hoogstaand vuurtje zijn in die video. Mijn favoriet: Fireplace for your home, een driedelige serie van Netflix. Na aflevering 1 was ik al verslaafd.

Dit is een artikel van Volkskrant Plus. U kunt dit artikel lezen omdat u dit heeft gekocht via Blendle.

<https://www.volkskrant.nl/wetenschap/die-houtkachels-zijn-smeerpipen-maar-zo-n-vuurtje-heeft-enorme-aantrekkingskracht-op-me~a4581266/>